

EESTI KUNSTIAKADEEMIA

Kunstikultuuri teaduskond
Muinsuskaitse ja konserveerimise osakond

Konstantin Lipski

SEISUKORRA HINNANG, SÄILITAMISE ETTEPANEKUD

Kaevuri 1, Tallinn, Harjumaa

2020/2021 õppeaasta

Arhitektuuri konserveerimise ja restaureerimise täiendkoolituskursuse lõputöö

Tallinn 2021

Sissejuhatus	3
Objekti liik ja alusandmed	3
Objekti valiku põhjendus	3
Töö eesmärk	3
Hoone ajalooline ülevaade	5
Hoone kirjeldus ja osiste seisund	9
2.1. Vundament ja sokkel	17
2.2. Välisseinad ja sadevetesüsteem	20
2.3. Aknad ja uksed	24
2.4. Trepid ja Trepikoda	27
2.5. Küttesüsteemid ja ventilatsioon	29
2.6. Põrandad, siseseinad ja laed	30
4. Säilitamise ettepanekud	31
4.1. Vundament ja sokkel	32
4.2. Välisseinad ja sadevetesüsteem	32
4.3. Aknad ja uksed	33
4.4. Trepid ja Trepikoda	33
4.5. Küttesüsteemid ja ventilatsioon	33
4.6. Põrandad, siseseinad ja laed	34
Kokkuvõte	34
Kasutatud kirjandus, allikmaterjalid	34
Lisad	36

Sissejuhatus

Objekti liik ja alusandmed

Objekti asukoht: Kaevuri tänav 1, Põhja-Tallinna linnaosa, Tallinn

kuuluvus: ajaloolise Vene-Balti laevatehase kompleksi osa

ehitusaasta: 1914/1916 erinevates allikates on erinevad aastarvud

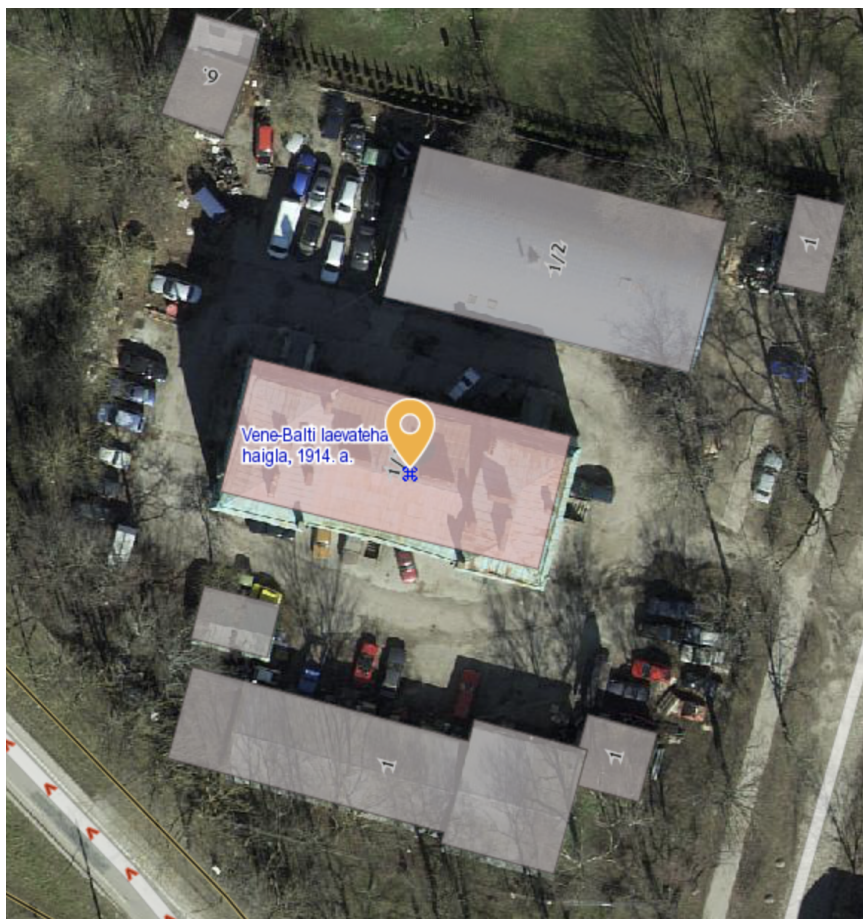
Muinsuskaitseameti registrinumber: 8632 (Vene-Balti laevatehase haigla)

Objekti valiku põhjendus

Töötasin see kevad selles hoones paar kuud. Oli vaja valida objekt siis see hoone kohe tundus loogilise valikuna.

Töö eesmärk

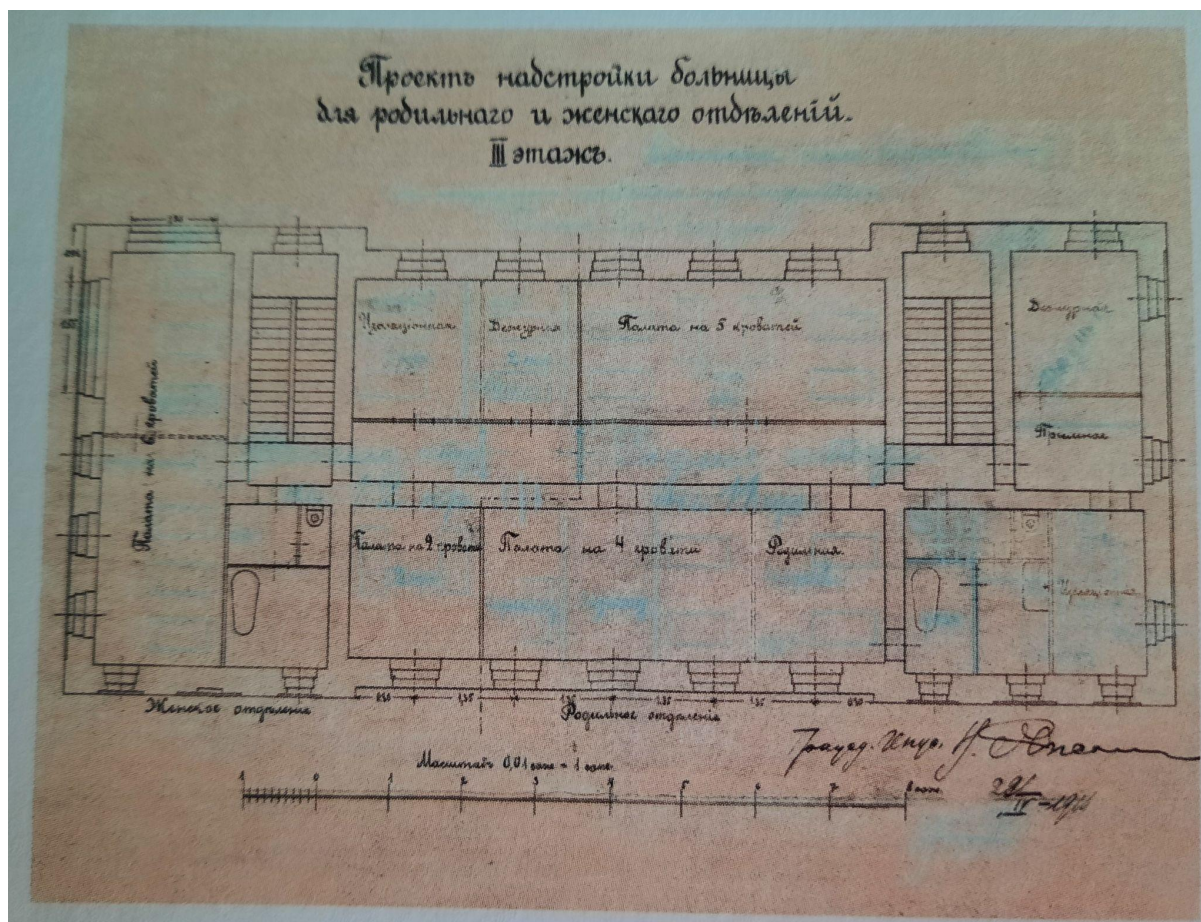
Tööde eesmärk on hinnata antud hoone seisundit ja anda säilitamise ettepanekuid.

1. Kaevuri tn 1 maa-ameti kaartirakenduse kaartil¹

¹ <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/maainfo> (vaadatud 30 IV 2021)

1. Hoone ajalooline ülevaade

Katusekorruse alusplaan, 28.IV.1914?

Kaevuri tn 1 asuv hoone valmis 1914. a. Vene-Balti laevatehase haiglana. Enne tehaste asutamist oli Kopli poolsaare tipus tammemets, mis oli ilus väljasõidukoht eelkõige baltisakslastele, aga ka jõukamatele linnaeestlastele, kes sageli sõitsid sinna piknikku pidama ja merevaadet nautima. Pärast Venemaa lüüasaamist 1904–1905 aasta Vene-Jaapani sõjas ja Balti sõjalaevastiku laevade hävimist Tsushima lahingus otsustas Venemaa keisririik luua uue sõjalaevastiku koos sõjasadama, merekindluse ja laevaehitustehastega. 1909. aastal võeti vastu Venemaa keisririigi sõjalaevastiku arenguprogamm. 8. detsembril 1911 aastal väljaantud seadusega kuulutati Tallinn selle sõjalaevastiku peamiseks baaslinnaks. Tänapäevase Põhja-Tallinna alale otsustati rajada kolm suurt laevatehast.

1912. aasta 25. mail kinnitas keiser Nikolai II Laskemoona ja Sõjavarustuse Tootmise Vene Ühingust laevaehituseks moodustatud Vene-Balti tehase põhikirja ja asutamise. Asutajateks olid eruadmiral Mihhail Gerassimovitš Veselago, insener-tehnoloog Kazimir Mihhailovitš

Sokolovski, kolleegiumiregistraator Karl Karlovitš Špan ja riiginõunik Fjodor Mihhailovitš von Kruse.

Laevatehase esimene direktor oli aastatel 1912–1917 senine Peterburi Admiraliteedi Laevaehitustehase laevade projekteerimise osakonna juhataja Ivan Gavrilov. Aastatel 1912–1916 rajati Vene-Balti Ühingu 10 000 000 rublase kapitaliga muude tehaste (ka Vene-Balti Laevaehituse ja Mehaanika Aktsiaseltsi Liepāja Laevaehitustehas) seas ka Vene-Balti Laevaehituse ja Mehaanika Aktsiaseltsi Reveli Laevaehitustehas. Laevaehitustehase hoonekompleksi 76 000-ruutsüllaase maatükil ehitas Prantsuse sõjatööstusfirma Schneider-Creusot, ehitustöid tegid ka mitmed Peterburi ja kohalikud ehitusettevõtted ning mehhaanikatehased.

Üle poole Esimese maailmasõja eelse Venemaa keisririigi laevaehituse tootmisvõimsusest oli koondunud Läänemere-äärsetesse kubermangudesse ja Peterburi. Vene-Balti Laevatehas oli suurim laevaehitustehas, kus oli kaheksa staaplit ja töötas 3000, 1916. aastal mürsutsehhi töölistega kokku kuni 7500 töolist. Kopli poolsaare tippu rajatud tehas alustas ametlikult tööd 31. mail 1913. aastal. 1916. aastal valmis juba kolm lahingulaeva.² Aastatel 1912–1916 ehitas Prantsuse firma Schneider-Creuzot Kopli poolsaarele Vene Ühingu kapitaliga Vene-Balti Laevaehituse ja Mehaanika Aktsiaseltsi Reveli Laevaehitustehase ning suurettevõtte töötajate jaoks tehase juurde kompaktse töölisasula. Ehitustöid tegid mitmed Peterburi ja kohalikud ehitusettevõtted ja mehhaanikatehased, tehasehooneist ja töölisasulast koosneva kompleksi projekteerimist juhtis Peterburist pärit arhitekt, arhitektuurikriitik ja insener Aleksandr I. Dmitriev (1878-1959) kes oli mitmete muude avalike hoonete kõrval kavandanud Peterburis asuva Nahhimovi merekooli hoone.³

² <http://jaakjuske.blogspot.com/2015/12/vene-balti-asumi-ponev-ajalugu.html> (vaadatud 02 V 2021)

³ <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8632> (vaadatud 01 V 2021)

Nahhimovi merekooli hoone Peterburis (1912)⁴

Laevaehitustehase töölisasulas paiknesid kahekorruseline paekivist haigla, puidust tuletõrjehoone, politseijaoskond, kirik-söökla, saun, kino ja elamud.

Tehaseasula taristu pidi hõlmama kõik inimese elulised vajadused sünnist surmani. Selle üheks kõige ilmekamaks illustratsiooniks on paekivist haigla, kus lisaks arstide ambulatoorseks vastuvõtuks ette nähtud kabinettidele ja palatitele oli sünnitus- ja operatsioonituba, haigla õuele kavandati eraldi hoonena kabel-surnukuu (viimane pole säilinud). Haigla projektil, millest on arhiivis säilinud mitu varianti, on lisaks A. Dmitrievile teda abistanud arhitektide N. Jansoni ja L. Knjazevi allkirjad. Projekteerijate loominguline vahetehase ja selle asula kavandamise protsessis on seniajani mõneti segane, on selge, et A. Dmitriev oli juhtivaks arhitektiks, kuid ei saanud kavandada kõiki ehitisi nii lühikese aja jooksul üksinda. Haigla peaarstina töötas mõnda aega dr Konstantin Konik, kes on tuntud Eesti Päästekomitee ühe liikmena 1918. aastal (koos Jüri Vilmsi ja Konstantin Pätsiga) ning oli hiljem pikemat aega Tartu ülikooli kirurgiaprofessor. Hiljem on haiglat kasutatud Tallinna Tehnikaülikooli õppe- ja laboratooriumitehoonena ning büroohoonena, tänapäeval asuvad

⁴ <http://www.visit-petersburg.ru/en/showplace/197037/> (vaadatud 02 V 2021)

majas peamiselt erinevate kunstnike ja disainerite stuudiod. Selle hoovile nõukogude perioodil kerkinud kaarhalls restaureeritakse tänapäeval vanu autosid (firma Autoklassik).⁵

⁵ https://arhitektuurimuuseum.ee/static/2017/10/am_31_vene-balti_laevateh_asula_2017.pdf (vaadatud 30 IV 2021)

2. Hoone kirjeldus ja osiste seisund

4. Haiglahoone vahetult peale valmimist 1916.? aastal⁶

Kuulub endise Vene-Balti laevatehase võrdlemisi terviklikuna säilinud hoonekompleksi. Ilmekas näide 20. sajandi alguse töölisasulate planeerimise printsiipidest. 2-korruseline klassitsistlike detailidega paekivist hoone. Hoonel on nii mansard- kui keldrikorrus. Ümbruskonnas asub neli arhitektuurimälestist: Vene-Balti laevatehase haigla (1914), Vene-Balti laevatehase politseiyaoskond (1914), Vene-Balti laevatehase tuletõrjajate maja (1914) ja Nikolai Imetegija kirik (1936). Kaevuri tn 1 kinnistul asub lisaks ajaloolisele haiglahoonele kaks laohoonet (ühikorruseline kivist abihoone ja metallist angaar).⁷

Põhiplaanilt risküliku kujuline hoone kergelt eenduvate külgmiste hooneosadega. Valdavalt lasnamäe ehituslubjakivist ehitatud. Kauni ilme annab fassaadile lasnamäe ehituslubjakivi põhjapunase kihistuse dekoratiivne kivi. Välisfassaadidel on kivi katmata, kasutatud

⁶ O. Orro, R. Treufeldt, M. Mändel. Kopli sonaat. Vene-Balti laevatehas. Tallinn: Eesti Arhitektuurimuuseum, 2017

⁷ <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8632> (vaadatud 01.V.2021)

lubimõrti, hoone sees on seinapinnad ja laed krohvitud algselt lubikrohviga. Valdavalt kahekordne hoone on maja külgtiibades kolmekordne mansardkorruse arvelt. Sokliosa ja korruseid jaotab horisontaalne kergelt eenduv peenike ja lihtne kivist karniis. Hoone põhjafassaadil on peamised kaks sissekäiku mille kohale on kujundatud lihtsad kuid arhitektuurselt kaunid kahes kihis karniisid, mida kannavad külgedes lihtsailmelised kronsteinid. Karniiside kivid on osaliselt ära kukkunud.

Algseid välisuksi ei ole hoonel säilinud. Peale keldriakende on kõik aknad asendatud uute puitpakett akendega. Hoone igal küljel on kinni müüritud aknaid, kokku 15. Kinni müürimisel on kasutatud sama kivi millest hoone fassaad on laotud kuid mõrt millega kivid on ühendatud on liialt visuaalselt ja koostiselt erinev algse mördiga ning eristub liialt palju algsetest seinapindadest. On näha mitmeid täidetud mõrasid hoone kõigil fassaadidel, mis on teostatud visuaalselt sarnase mördilaadse seguga. Segu on arvatavasti sama millega on kinnitatud kinnimüüritud akende kivid. Hoone rentnikega suheldes selgus, et hoone on umbes 15 aastat tagasi põhjalikumalt renoveeritud, eeldatavasti on suuremad fassaadi parandused, uus katusekate, uued välisüksed, aknad ja trepikodade trepid siis parandatud ja/ või asendatud.

Hoone fassaadid on valgustatud välisseinte esimese korruse keskele kinnitatud metallist kestaga silindrikujuliste valgustitega. Katusekattena on kasutatud värvitud terasplekki. Hoone kahekorruselises keskosas on madala kaldega viilkatus. Hoonel on säilinud algsed punastest tellistest laotud korstnapitsidega korstnad, mis on küll aja jooksul hooldatud ja parandatud erinevas kvaliteedis. Läänepoolses hooneosas on üks korstendest ebakorrektselt plekiga kaetud, seeläbi rikkudes korstna algset ilmet. On näha enamus korstendel erinevas astmes kivi kahjustusi, mõnel pool on kivid lausa puudu.

EAA.2111.1.15414.1

9. Vaade Vene-Balti laevaehitustehasele Kopli poolsaare tipus, 1936

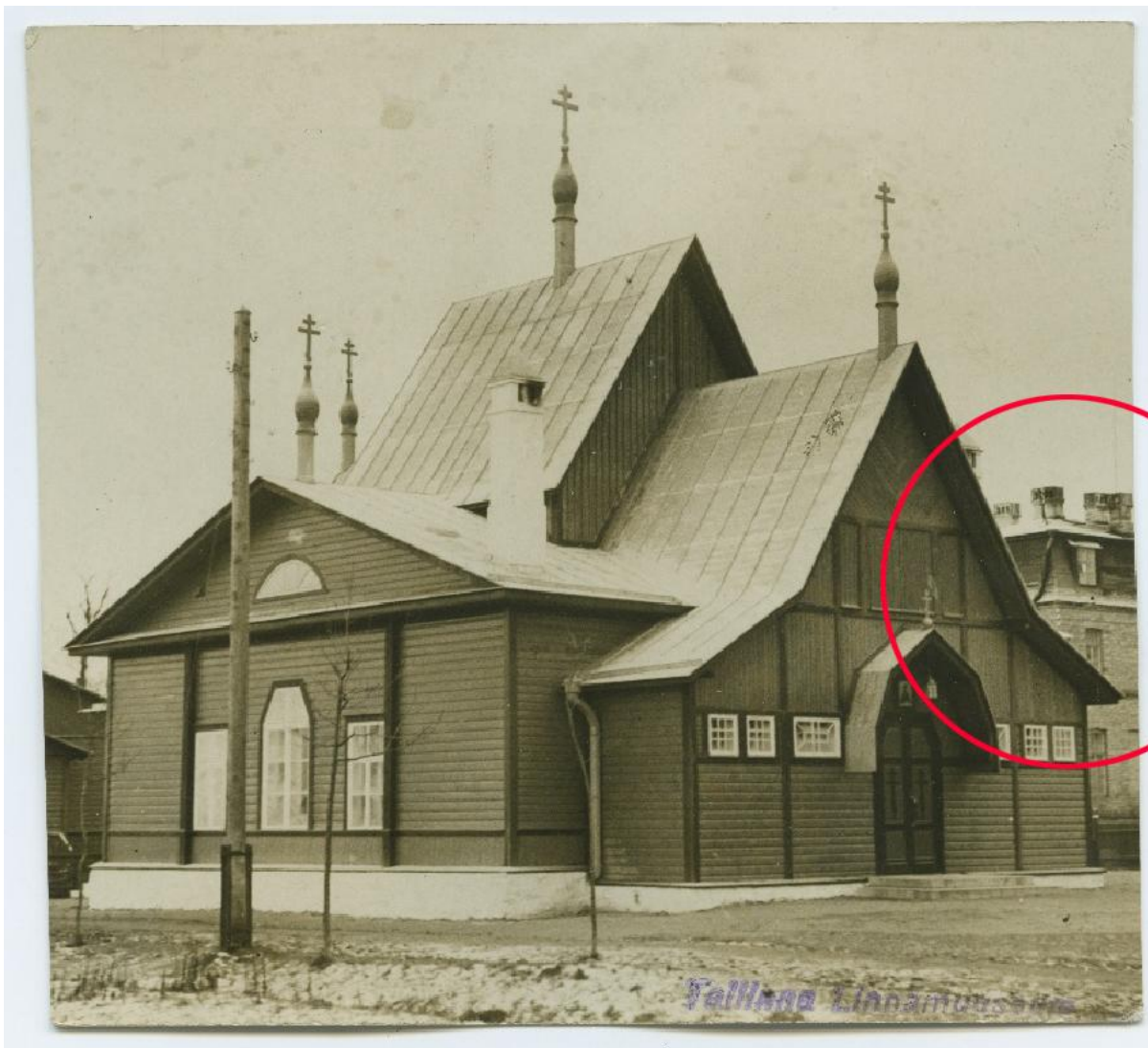
10. Vaade Kopli poolsaarele

11. Vaade Kaevuri tänava poolt, 1989 (TLM F 10227:45) Tallinna Linnamuuseum

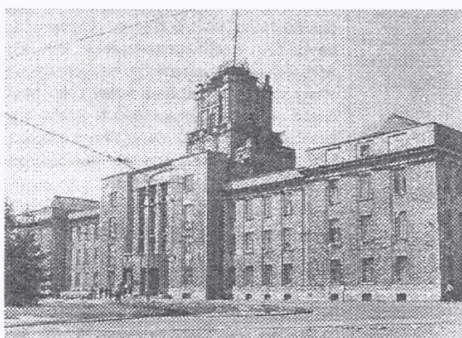
12. Vaade Kaevuri tänava poolt 2021

13. Püha Nikolai kirik, paremal paistab Kaevuri tn 1, (TLM F 4569) Tallinna Linnamuuseum

Tehnikaülikooli 80 aastat

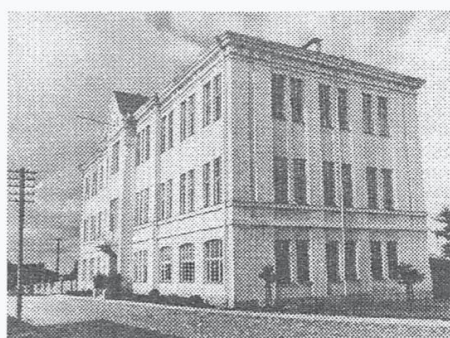
1.

1. Kopli 101 - TTÜ peahoone 1932-1964, praegu tuntud kui majandusteaduskonna hoone, kus asuvad veel konstrueerimistehnoloogia osakond, arhiiv ja majandusteaduskonna raamatukogu.

Vene-Balti Laevaehitustehase haldushoone valmis 1915. aastal (aadress: Vene-Balti asundus nr 16).

Juba 1922. aastal soovitati endist Vene-Balti Laevaehitustehase Haldushoonet meie eelkäijale Tallinna Tehnikumile (TT). Tehnikumi juhtkond lükkas pakkumise tagasi, kuna lootis optimistlikult võimalusele ehitada omale sobivad hooned. 10 aastat hiljem, 1932. aastal, olles äärmises ruumikitsikuses, kolis TT Koplisse. Hoones tehti olulisi ümberehitustöid.

1936. a 15. septembril avati TT baasil Tallinna Tehnikaülikool ning siia said ruumid rektoraat, ehitusosakond, mehaanika ja mehaanilise tehnoloogia osakond, kantselei ja raamatukogu.

2.

2. TTÜ keemiahoone 1936-1965. Kopli Kinnisvaravalitsuse haldushoonesse Bekkeri 1 (praegu Marati 4) paigutati 1936. a keemiaosakond, kõik keemialaborid ja õlikivide uurimise labor. Keemiahoone oli keemiateaduskonna koduks kuni IV korpuse valmimiseni Mustamäel.

3.

3. TTÜ keemilise tehnoloogia hoone 1936. aastast, endine laevaehitustehase haigla aadressiga Vene-Balti asundus nr 18. Praegu TTÜ VIII korpus, Kaevuri 1, kus asuvad füüsikalise keemia õppetool ja pooljuhtmaterjalide tehnoloogia õppetool.

4.

4. 1933. aastal kolis TT soojusjõulabor, mis oli seni paiknenud Sadamatehaste ruumides, Koplisse. Hoone on rekonstrueeritud ja siin töötab praegu soojustehnika instituut, ning autokateedri järglane autotehnika õppetool, Kopli 116.

14. 3. TTÜ keemilise tehnoloogia hoone 1936. aastast, endine laevaehitustehase haigla aadressiga Vene-Balti asundus nr 18.

2.1. Vundament ja sokkel

Lasnamäe ehituslubjakivist sokkel. Vundament maakividest, graniitkivist enamasti. Suurt vajumisi vundamendis ei märganud, aga osaliselt paistab pindade kõrguse erinevusi. Lubjakivi sokkel ei ole krohvitud, muidu kohati on näha vuugi parandused ja täiendused. Sokli sees on keldriaknad puidust raamidega värvitud tumepruuniks. Akende ees on metallist trellid, aknad(raamid) halvas seisukorras, enamasti roostetavad. Akna raamid on pehkinud suures ulatuses, mitmed klaasid katki, üldiselt mustunud. Seinte peal paistavad mõrad, mõned on täidetud krohviga, mõned mitte.

15. Sokli aken

16. Sokli aken

17. Sokli aken

18. Keldri uks

2.2. Välisseinad ja sadevetesüsteem

19. Lõuna fassaad

20. Ida fassaad

21. Sadevete toru

22. Seina vaade

23. Sadevete toru

2.3. Aknad ja ukсед

Aknad on enamasti kitsamad ja kõrged. Kõik aknad peale keldri akende on asendatud uutega. Uued aknad on puitpakettaknad valgete raamidega. Akende kohal on fassaadil üleval pool segmentaar kujuline võlv. Maja ja tema akende vahel ühine visuaal puudub. Uued aknaraaistused on algsete akendega võrreldes erineva klaasijaotusega, tunduvalt lihtsama ilmelised ja arvatavasti heledamat tooni värvitud kui originaal aknad.

Esifassaadi ukсед on uued metallukсед. Ei ole teada millised olid algsed hoone ukсед, ajalooliste fotode pealt ei ole ka ukсед vaadeldavad. Praegused ukсед on arvatavasti viimase suurema renoveerimise käigus paigaldatud. Visuaalselt ei sobitu ukse hästi fassaadi iseloomuga. Akende seisukord on hea.

Maja sees on säilinud enamus ustest arvatavasti originaalsed puitukсед. Ennast kujutavad puidust valmistatud uks kahe tahvlitega ja listudega ümber. Olnud kergelt renoveeritud umbes 10. aastat tagasi, osaliselt väljapuhastatud. Enamikel ustel on teostatud mitmeid parandustöid ja korduvalt vahetatud lukke ja muid metallidetaile. Osaliselt väljapuhastatud uste esimese viimistlusena paistab enamus ustel hallakad ja lillakad pastelsed toonid. Enamik ustest vajab erinevas astmes konserveerimist.

24. Aknad

25. Aken

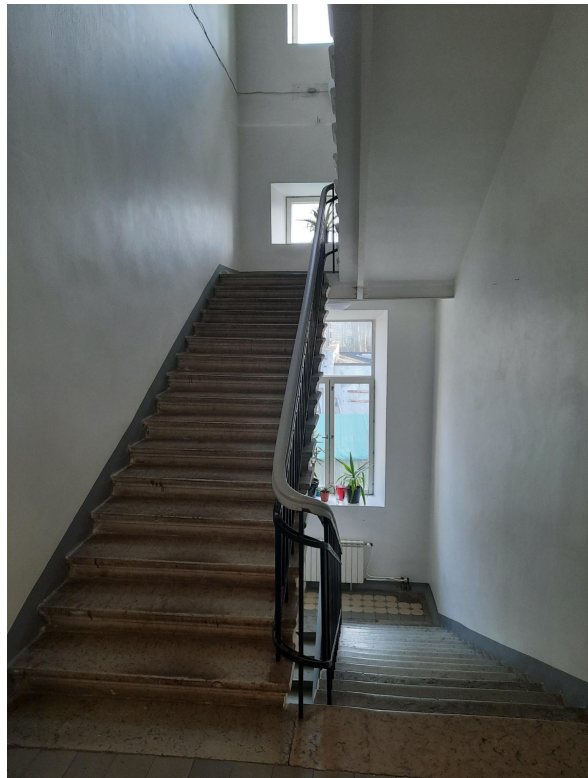
26. 27. 28. 29. Uksed

2.4. Trepid ja Trepikoda

Põhjafassaadi trepid on kas osaliselt või täielikult uued. Algsed trepid olid metallist käsipuudega ja paekivist astmestikuga. Praegused trepid on lasnamäe ehituslubjakivist külgedega ning astmestik on kaetud asendatud või kaetud üle hilisemalt hallikas sinist tooni keraamiliste plaatidega, mis on tugevas kontrastis ülejäänud lubjakivist trepi osadega. Keraamilised plaadid on pragunenud mitmel astmel ja ebaühtlaste kallete all. Trepil paekivist osadel on kivi kadusid mitmel pool. Hoone ida ja lõuna külgedel on kaks keldrisse suunduvat betoonist treppi, mis on hilisemad Nõukogude aja lisandused. Trepid ja nende piirded on osaliselt mõranenud.

Esiuste taga on valatud betoonist hilisemad põrandad on pragunenud.

Seinad ja trepid hästi säilinud siseruumides. Seinad krohvitud ja värvitud. Trepikoja põrandad kaetud kaheksanurksete valgete ja ruudukujuliste hallide keraamiliste plaatidega. Plaatide paigaldamise aeg ei ole teada kuid visuaalselt hinnates tunduvad hoone ehitusajast hilisemad.

30. 31. Trepid

32. 33. Kolmanda korruse trepp ja trepikoja põrand

2.5. Küttesüsteemid ja ventilatsioon

Majast on kõik algsed ahjud välja lõhutatud, osades ruumides on loetavad põrandal olevad vanade ahjude jäljed. maja kõetakse keskküttega, küttesüsteeme uuendati umbes 5 aastat tagasi, hoones on üldiselt liialt jahe aasta ringes ja osad üürilised kasutavad lisaks elektriradikaid et soojendada ruume. Ventilatsiooniavasid on väga erinevaid. Ei ole seintel leitud algseid ventilatsiooni avasid, küll on mitmeid erinevaid nõukogude perioodist ja tänapäevaseid ventilatsiooni avasid. Puudub piisavalt ühtlane hoone ventileerimine.

34. 35. Ventilatsiooniluugid erinevatest perioodidest hoone I. korrusel

2.6. Põrandad, siseseinad ja laed

Hoone algsed põrandad on säilinud maja külgmistes osades. Enamus on välja puhastatud erinevas astmes linoleumi jm hilisemate põrandakatete alt. Säilinud on osad messingust põranda tuulutusrestid. Hoone keskosas on uued laudpõrandad, mis on arvatavasti paigaldatud suurema renoveerimise käigus umbes 15-10 aastat tagasi. Kõigis ruumides peale koridore on laudpõrandad. Algsed põrandad on üpris heas seisus, palju on säilinud algseid laudu kuid need mis on olemas on tugevalt määrdunud. Teise korruse kõige lääne poolsemates ruumides on osa põrandast betooniga asendatud.

Kõik siseseinad ja laed on krohvitud (va paar ripplage teisel korrusel). Suuri muudatusi ei ole teostatud ruumiplaanides. seinad on krohvitud kas lubi või tsement krohviga ning enamasti värvitud valgeks. Osades ruumides ja koridori osades on säilinud peegelvõlv, enamasti fragmentaalselt ja silmnähtavalt tugevalt üle krohvituna. Algne ruumide siseviimistlus ei ole teada.

36. 37. II. korruse läänetiiva algsed põrandad

4. Säilitamise ettepanekud

Tegevuskavade, uuringute ja muude tööde teostamise plaanide tegemisse kaasata vastava tegevusloaga konserveerimis valdkonna professionaale, kes on pädevad erinevates hoonetega seotud taastamistöodes.

4.1. Vundament ja sokkel

Eelnevalt põhjalikumalt uurida vundamendi ja sokli seisundit ja tutvuda paremini keldriruumidega. Nii vundament kui ka sokkel on üldiselt heas seisus. Esinevad mõned mõrad, mille peamisi tekkepõhjuseid peaks põhjalikumalt uurima. Osad kivid on vaja uuesti laduda ja vuuke on vaja uuesti täita. Selliseid töid tuleb teostada võimalikult sarnase materjaliga, et üldine ilm oleks ühtlane. Nii vundament kui ka sokkel on tugevalt määrdunud ning tuleks arvatavasti survepesuga üle puhastada kus kivi on piisavalt tugev. Vajadusel neutraalsema keemiaga puhastada, mis ei riku kivi pinda. Soklis olevad keldri aknad ja neid katvad trellid restaureerida, soovitavalt algsele ilmele, eelnevalt teostada viimistlusuuringud akende ja trellide ajalooliste kihistuste määramiseks. Kuna trellid ei ole algsed siis võiks kaaluda ka nende asendamist, kuid nad on heast materjalist ja mitte väga tugevalt roostes ning sobivad oma ilmelt akendele.

4.2. Välisseinad ja sadevetesüsteem

Kui võimalik siis osasid varasematl teostatud välisseinte mõrade täidetest eemaldada ja teostada toonilt ja koostiselt sobivama lubja baasil täitemördiga. Esifassaadil olevad katkised kivedeaknalid asendada seal kus on puudu ja katkised parandada. Kogu fassaad vajab puhastamist survepesuga kuna seinadele on ladestunud algsest kivitoonist tunduvalt tumedamat mustuse kihti, mis on arvatavasti õhus olevatest saasteainetest ladestunud maja pindadele.

Võimalusel parkimisala kujundada paremini hoovis. Hetkel pargivad autod väga maja seina vastu ümber terve maja. On näha mõlki sõidetud vihmaveetorusid ja katkiseid kividetaile tulenevalt hoolimatust parkimisest. Autod varjavad ka hoone välisilmet üpris suurel osal ja takistavad inimeste liikumist maja ümbruses.

Vesi on hoonelt ära juhitud vihmaveerennide abil, mis on peaaegu samal asukohal kui olid hoone valmimise ajal. Katuseplekk ja vihmaveerennid on päris tugevalt roostes ning vajaksid vähemalt osaliselt välja vahetamist. Osad vee äravoolu torudest on liialt lühikesed ning ei suuna vett hoonest eemale vaid osaliselt sokli ja vundamendi peale. Peaks tõhusamalt lahendama hoonelt vee ära juhtimise.

4.3. Aknad ja ukсед

Kõik aknad peale keldri akende on heas seisukorras ja ei vaja praegusel hetkel korrastamist. Hoone kaks peamist ust võiks võimalusel välja vahetada kuna nad ei sobi piisavalt hästi hoone ülejäänud ilmega ning on ka juba osaliselt katkiste lukkudega, mitmete vahedega kus kergelt serva alt lund talvel sisse sajab. Siseruumide ukсед tuleks restaureerida ja võimalusel taastada algsed viimistluse toonid. Eelnevalt teostada viimistluskihtide uuringud.

4.4. Trepid ja Trepikoda

Hoone kaks peatreppi on vaja korralikult üle hinnata. Soovitav on eemaldada keraamilised plaadid ja asendada sobivama materjaliga. Trepil külgmised osa parandada, teha katkistel kiviosadel kiviasendused samast kivist. Ühe võimalusena kaaluda algsete treppide kuju taastamist. Koridoride lasnamäe ehituslubjakivist trepid on üpris heas seisus kuid vajaksid põhjalikumat puhastamist. Trepil käsipuud on üpris paksult mitmetes värvikihtides üle värvitud, võiks kaaluda nende välja puhastamist ja uuesti katmist algset tooni viimistlusega. Eelnevalt teostada viimistlusuuringud et määrata trepil käsipuude algset viimistlust.

Trepikojas peaukse ees olevat betoon põranda osa võiks katta visuaalselt sobivama materjaliga või üles võtta ja valada uuesti.

4.5. Küttesüsteemid ja ventilatsioon

Projekteerida hoonele korralik ventilatsioonisüsteem, eelnevalt uurida varasem lahendus ja selle korrastamise või integreerimise võimalused. Säilitada algsed ventilatsiooniluugid põrandatel ja seintel. Uurida põhjalikumalt hoone peamisi soojuskao kohti ja leida lahendused hoone paremaks soojustamiseks.

4.6. Põrandad, siseseinad ja laed

Algsed laudpõrandad korralikult puhastada ja parandada järgides algset põranda lahendust ja mustreid. Interjööris seintel teostda viimistlusuuringud ja lähtuda sellest võimalike siseviimistlus lahenduste muudatustest ja potentsiaalsest taastamisest. Peegelvõlvid taastada ruumides kus on tuvastatav et need on algselt olnud.

Kokkuvõte

Kaevuri tänav 1 vana haiglahoone on oma eluaja jooksul läbinud mitmeid muudatusi funktsioonile ja enamasti sellest tulenevalt ka füüsilisele kehandile. Hoone mahud ja avad on säilitanud enda algse ilme. Vanemate fotodega võrreldes praegust kuju vaadates näeb, et väliskujule on vähe muudatusi tehtud. Tugevalt on muudetud esifassaadi koridoride treppe, mis on küll säilitanud enda peamised mahud laiuselt ja kõrguselt.

Katusekatte plekk ja sadeveetorud on roostes ja nõuavad lähiajal restaureerimist et ei tekiks suuremaid probleeme läbijooksude ja hoone külmakindlusega. Tähelepanu vajavad ka hoone esiuksed ja välistrepid. Soovitav on teostada tervele hoonele viimistlusuuringud, et tulevasi töid paremini planeerida. Ajaloolist taustauuringut teostades leidsin hoone kohta üllatavalt vähe infot kuigi hoone on hästi säilinud ja on oluline osa Vene-Balti laevatehase ajalooliselt kompleksist. 1930ndate aastateni tegutses hoones haigla ning hiljem oli pikalt Tallinna Tehnikaülikooli õppehoone, seetõttu on üllatav informatsiooni puudus.

Loodan, et tulevikus hoone saab rohkem tähelepanu kuna see kindlasti on seda väärt.

Kasutatud kirjandus, allikmaterjalid

Arhiiviallikad

Eesti Riigiarhiiv

- https://www.ra.ee/fotis/index.php/et/photo/view?id=707490&_xr=6082c562ea11e
- https://www.ra.ee/fotis/index.php/et/photo/view?id=742203&_xr=6082c8616dc7d
- https://www.ra.ee/kaardid/index.php/et/map/view?id=103565&_xr=eNpFylsKgCAQhe9zAbK6MZpNUOJCWal1ku497KENubj%252FMMQuDTKgdf%252B8BAlaOGt8JLdONozNKCgg5HJ3WM2Rluby7ms01tqkHJ6ShSgPV%252BR08bq%252FapATZ3Ogwxbdfy7DDTEeAOr1Stl
- https://www.ra.ee/kaardid/index.php/et/map/view?id=131296&_xr=eNpFylsKgCAQheG9zAbKyIrTaoYUE8xu1ku497KENubj%252FMMQuCzKntF82CFK0MRLsWvehpGeRYKCDU4nt4%252FZOet9Luc0q7fUILNZlShAa74ip4XN%252B1WBZJPQgRx7c%252Fy7DtTHeAOsDytn
- https://www.ra.ee/kaardid/index.php/et/map/view?id=102778&_xr=eNpFylsKgCAQheG9zAbKyIrTaoYUE8xu1ku497KENubj%252FMMQuCzKntF82CFK0MRLsWvehpGeRYKCDU4nt4%252FZOet9Luc0q7fUILNZlShAa74ip4XN%252B1WBZJPQgRx7c%252Fy7DtTHeAOsDytn
- https://www.ra.ee/kaardid/index.php/et/map/view?id=103596&_xr=eNpFylsKgCAUBfdyN1BGWZxWcykxQe1l%252FYR7r0zo6wwzhyFwGZQ9Q36wQ5Qgx0uxK96GiR7TgIIVr3cPszWGu9zOd08plKD9GbGFwVozStyWlinVwWSyXUgy14fv1eB%252Bhhvq5wrYw%253D%253D

Interneti allikad

Muuseumide Infosüsteem MuIS

- <https://www.muis.ee/museaalview/3313860>
- <https://www.muis.ee/museaalview/2098091>
- <https://www.muis.ee/museaalview/1191308>

Kultuurimälestiste register

- <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=monument&action=view&id=8632>

Maa-ameti kaardirakendus

- <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/maainfo>

- <http://www.visit-petersburg.ru/en/showplace/197037/>
- <http://jaakjuske.blogspot.com/2015/12/vene-balti-asumi-ponev-ajalugu.html>
- https://arhitektuurimuuseum.ee/static/2017/10/am_31_vene-balti_laevateh_asula_2017.pdf

Publitseeritud allikad

- O. Orro, R. Treufeldt, M. Mändel. Kopli sonaat. Vene-Balti laevatehas. Tallinn: Eesti Arhitektuurimuuseum, 2017

Lisad

Tallinna laevaehitustehaste kaart 1930. aasta (hinnanguline)

Tallinna linna plaan 1920. aastal

Tallinna kaart 1914

Tallinna linna plaan 1915. aasta (hinnanguline)